

اعتبار کالابرگ

هر ۳ ماه یک بار متناسب با تورم تغییر می کند

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور گفت: با افزایش هر میزان قیمت ارز، هر سه ماه یک بار اعتبار کالابرگ را نیز برای اقشار مردم افزایش خواهیم داد. حمید یورمحمدی، معاون رئیس جمهور با اشاره به تغییر روش ارائه یارانه به اقشار مختلف گفت: خوشبختانه در سایه این طرح فراوانی کالا تضمین شد. هر صادرکننده‌ای می‌تواند انواع و اقسام کالا را صادر و وارد کند. او ادامه داد: با افزایش هر

فشارافزایی، رمز پایداری گاز

سالانه ۱۰درصد از تولید گاز چاه‌های پارس جنوبی کاسته می‌شود

بخشی از بزرگ‌ترین میدان گازی جهان در خاک ایران قرار دارد. همین موضوع رقابتی بین ایران و قطر برای پیشی‌گرفتن در برداشت از این میدان ایجاد کرده است، زیرا چاه‌های مشترک در نیمه دوم عمر خود قرار گرفته‌اند و افت فشار احتمالی نگرانی مسئولان و کارشناسان را برانگیخته است.

فاطمه سفری
گروه اقتصاد

میدان گازی پارس جنوبی تأمین‌کننده ۸۰ درصد انرژی و ۷۰ درصد گاز کشور است و در صورتی‌که افت فشار گاز در این میدان گازی اتفاق بیفتد، تبعات جبران‌ناپذیری به‌دنبال دارد. شاید برای همین است که وزیر نفت آن را «قصه‌ای پر غصه» می‌داند؛ چرا که سال هاست کارشناسان نسبت به فشارافزایی در این میدان هشدار داده‌اند. اما زمانی این مسأله جدی‌تر می‌شود که قطری‌ها فشارافزایی چاه‌های این میدان مشترک را آغاز کرد که این امر می‌تواند مهاجرت گاز را نیز به‌دنبال داشته باشد. اردیبهشت امسال محسن پاک‌نژاد وزیر نفت هم برای موضوع صحه گذاشت و گفت: قطر، شریک پارس جنوبی در سمت خود به نام گنبد شمالی تا حدود دو سال دیگر نخستین پلتفرم‌های فشارافزایی را احداث و به‌کارگیری می‌کند و ما در خوشبینانه‌ترین حالت اگر از همین فردا صبح عملیات اجرا را آغاز کنیم، طبیعتا به لحاظ زمان بندی تا حدودی عقب‌تر هستیم، بنابراین ضرورت داشت که گام‌های اولیه برای اجرایی شدن این قرارداد برداشته شود. حتی مدیرعامل نفت و گاز پارس چندی پیش در رابطه بااین موضوع، گفته بود: «با توجه به گذشت بیش از دو دهه از آغاز برداشت گاز از پارس جنوبی و استمرار روند فزاینده مصرف گاز در کشور، اکنون در نقطه‌ای

قرار گرفته‌ایم که به‌منظور تحقق طرح فشارافزایی، هیچ درنگی جایز نیست.»

برداشت گاز خام در پارس جنوبی به ۳۰۰ میلیون مترمکعب می‌رسد

«تولید گاز در پارس جنوبی به ۷۲۵ میلیون مترمکعب رسید.» این خبری بود که محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت در سفر به عسلویه عنوان کرد و توضیح داد: ۱۳ حلقه چاه جدید در میدان پارس جنوبی حفاری شده که حدود ۲۲ میلیون مترمکعب در روز به برداشت گاز خام کشور افزوده است. این مقدار افزایش برداشت با توجه به شرایط ناترازی انرژی که با آن مواجه هستیم، عدد قابل توجهی ارزیابی می‌شود. وزیر نفت ادامه داد: براساس برنامه ریزی‌های انجام‌شده، بیش‌بینی می‌شود تا پایان امسال (غرف دوماه و نیم آینده) حدود چهار حلقه چاه جدید دیگر در قالب طرح حفاری درون میدانی به بهره‌برداری برسد که با احتساب این چاه‌ها، مقدار افزایش برداشت از پارس جنوبی در مجموع به حدود ۳۰ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد. به گفته وی، خوشبختانه در همین شرایط، رکورد جدیدی در میدان گازی پارس جنوبی ثبت شد و مقدار برداشت گاز از این میدان به حدود ۷۲۵ میلیون مترمکعب در روز رسید.

چالش جدی گاز ناتراز

با وجود رکوردزنی برداشت گاز از این میدان، فشارافزایی امری غیرقابل‌کنمان است و اهمیت فشارافزایی در زمستان و با آغاز محدودیت‌های گازی برای صنایع و پتروشیمی‌ها خود را نمایان می‌کند، چرا که دومین دارنده ذخایر گازی جهان

میزان قیمت ارز، هر سه ماه یک بار اعتبار کالابرگ را نیز برای اقشار مردم افزایش خواهیم داد. متأسفانه با تخصیص این نوع یارانه انواع تخلفات ازجمله فساد، قاچاق و انواع رانت ایجاد شد که با حذف این روش به حداقل می‌رسد. با تخصیص یارانه ارزی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی اقلامی نظیر تخم مرغ، مرغ و شیر به سختی به‌دست مردم می‌رسید و در برخی موارد قیمت کالا تا ۷۵ درصد بالاتر از نرخ

مصوب عرضه می‌شد و در نتیجه اصلاح این روش، شرایط رفته‌رفته بهتر خواهد شد. رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور بیان کرد: یکی از نگرانی‌هایی‌که مطرح شد، حمایت از واحدهای تولیدی بود که بانک مرکزی با اعتبارات اسناد داخلی به افزایش سرمایه این واحدها رسید. مهم‌ترین عاملی‌که منجر به افزایش تولید می‌شود حمایت از تولید و ندادن رانت به کالاهای خارجی بود.

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

واردات ۲۰۰ میلیون مترمکعبی گاز در روز خواهیم شد. پارس جنوبی نقش اصلی را در تأمین گاز کشور برعهده دارد و بیش از ۷۰ درصد مصرفی داخلی از همین میدان تأمین می‌شود. این مخزن، مشترک با قطر است و در فاز نخست توسعه، عمدتاً به دلیل فشار طبیعی زیاد، برداشت گاز بدون نیاز به کمپرسور یا تجهیزات خاص فشارافزایی انجام می‌شد اما طبق مدل‌های شبیه‌سازی و تجربیات جهانی، پس از حدود ۲۰ سال تولید مستمر، فشار مخزن کاهش یافته و این روند به‌طور چشمگیری سرعت می‌گیرد. اگر کاری برای فشارافزایی نکنیم، هم حجم برداشت سالانه ایران کاهش می‌یابد، هم افت فشار در چاه‌ها باعث می‌شود گاز زیادی در مخزن باقی بماند که برداشت آن بسیار دشوار یا حتی غیرممکن می‌شود. در نبود فشارافزایی، ما با افت طبیعی تولید روبه‌رو خواهیم شد. تخمین‌ها از افت تولید ۱۰ تا ۱۵ درصدی سالانه طی پنج سال آینده حکایت دارد. این یعنی نه فقط برای پاسخگویی به نیاز داخل دچار مشکل می‌شویم، بلکه مجبور خواهیم بود برای حفظ صادرات، مصرف صنایع یا حتی سهم بازار داخلی را محدود کنیم. از طرف دیگر کشور قطر، با سرمایه‌گذاری گسترده‌ای که از همین حالا برای فشارافزایی آغاز کرده، می‌تواند بخش بیشتری از ذخایر مشترک را برداشت کند و سهم ما کاهش یابد.

چرا پارس جنوبی مهم است

گفته می‌شود فشارافزایی از نان شب نیز واجب‌تر است؛ اما به نظر می‌رسد که چالش‌های موجود پی‌درپی خود را نشان می‌دهند و هرگونه تأخیر در اجرای آن به معنای پیشی‌گرفتن قطر در برداشت گاز است. این همسایه جنوبی، امسال برداشت خود از این میدان مشترک را آغاز می‌کند و با توجه به شبیی که به سمت قطر وجود، این کشور عملاً از سهم ایران برداشت خواهد کرد. در صورتی‌که هیچ اقدام جدی برای فشارافزایی صورت نگیرد، تولید روزانه پارس جنوبی طی پنج تا هفت سال آینده ممکن است تا ۲۵۰ میلیون مترمکعب کاهش یابد؛ رقمی که نزدیک به یک‌سوم تولید فعلی این میدان خواهد بود.

علت تعلل آغاز فشارافزایی چیست؟

قرارداد فشارافزایی میدان پارس جنوبی در اردیبهشت‌ماه با چهار شرکت پیمانکاری امضا و مقرر شد تا این پروژه به‌عنوان یک طرح اضطراری، با سرمایه‌گذاری صندوق توسعه ملی تسریع شود. با این حال، هنوز عملیات فشارافزایی آغاز نشده و کارشناسان، تأمین مالی را بزرگ‌ترین مانع پیش‌رو می‌دانند؛ چراکه این پروژه‌ها نیازمند سرمایه‌گذاری چندمیلیارد دلاری است و با توجه به دشواری جذب سرمایه‌گذار خارجی به‌واسطه تحریم‌ها، انتظاری می‌رود یا صندوق توسعه ملی تمهیدات لازم را ببیندش، یا دولت منبع مالی جایگزینی برای سرمایه‌گذاری در این میدان مشترک تعیین کند.

این در حالی است که چندی پیش یکی از مقامات نفتی اعلام کرده بود پروژه فشارافزایی پارس جنوبی به‌گونه‌ای طراحی شده که با افزایش برداشت از میدان، با گراشت سرمایه به صندوق توسعه ملی نیز محقق شود. اکنون این پرسش مطرح است که آیا این پروژه حیاتی انرژی به سرانجام خواهد رسید؟

لحاظ شود. در این صورت، میزان نفت خام قابل صادرات پس از کسر نیاز داخلی روزانه کشور به میزان یک میلیون و ۹۵۰ هزار بشکه (مطابق رقم مندرج در لایحه بودجه)، به حدود ۲ میلیون و ۵۰ هزار بشکه در روز خواهد رسید که نسبت به رقم صادرات پیش‌بینی‌شده در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ (۱ میلیون و ۷۷۲ هزار بشکه در روز) افزایشی معادل ۲۷۸ هزار بشکه در روز را نشان می‌دهد. با احتساب قیمت هر بشکه نفت خام ۵۴ دلار، این افزایش صادرات منجر به تحقق درآمدی معادل ۵ میلیارد و ۴۸۰ میلیون دلار در سال ۱۴۰۵ خواهد شد. پس از کسر سهم شرکت ملی نفت ایران (۱۴/۵ درصد) و سهم صندوق توسعه ملی (در صورت تأیید سهم ۲۰ درصدی در سال ۱۴۰۵)، در نهایت حدود ۳/۶ میلیارد دلار، معادل تقریباً ۲۷۰ هزار میلیارد تومان، به‌عنوان منابع در اختیار دولت قرار خواهد گرفت که امکان برنامه‌ریزی برای هزینه‌کرد در بخش‌های اولویت‌دار کشور را فراهم می‌سازد. بر جمع‌بندی، باید تأکید کرد که عملکرد بخشی از دستگاه‌های اجرایی موجب محدودیت دولت در تأمین منابع شده و منجر به اعلام کمبود منابع مالی شده است؛ در حالی که وزارتخانه ذی‌ربط می‌بایست تحقق تولید روزانه ۴ میلیون بشکه نفت خام را در سال جاری عملیاتی می‌کرد. بر این اساس، بایستی لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ با لحاظ رقم تولید روزانه ۴ میلیون بشکه نفت خام اصلاح گردد. همچنین ضروری است دولت محترم دو اقدام اساسی را در دستور کار قرار دهد: نخست، تعیین تکلیف اقدامات اجرایی و رفع موانع موجود به‌منظور تسریع در افزایش تولید نفت خام؛ دوم، اصلاح فرآیندهای صادرات نفت خام و رفع نارسایی‌های ساختاری و فنی در حوزه فروش به‌منظور تحقق کامل درآمدهای صادراتی و اتصال مؤثر جریان درآمدهای ارزی. بدیهی است در صورت هدف‌گذاری افزایش درآمد‌های صادراتی نفت خام، توسعه بازار و افزایش فروش باید در اولویت اقدامات مسئولان ذی‌ربط دولت، از جمله رئیس‌جمهور محترم و معاون اول، قرار گیرد.

علت کاهش درآمد‌های نفتی در بودجه ۱۴۰۵

از استقرار دولت چهاردهم، انتظار می‌رفت تولید نفت خام در سال ۱۴۰۴ به ۴ میلیون بشکه در روز برسد. بنابراین، چنانچه تحقق برش‌های سالانه برنامه هفتم با تأخیر مواجه شده و رقم حداقل ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ لحاظ نشده، ضروری است حداقل رقم ۴ میلیون بشکه تولید روزانه نفت خام در بودجه سال آتی پیش‌بینی گردد و نه رقم ۳ میلیون و ۷۲۲ هزار بشکه‌ای که در حال حاضر محقق شده است.

با توجه به مراتب فوق، در صورتی‌که دولت در پی افزایش تولید، رشد اقتصادی و تأمین منابع درآمدی پایدار برای تخصیص به بخش‌های هزینه‌ای اولویت‌دار است، ضروری است لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ در بخش تولید نفت خام، صادرات و درآمد‌های متناظر آن اصلاح و رقم تولید روزانه ۴ میلیون بشکه

جام جم

اقتصاد

ECONOMIC

پنجشنبه ۱۸ دی ۱۴۰۴ ۱ شماره ۷۲۳۵

نبض اقتصاد

آغاز واریز سود سهام عدالت

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: واریز مرحله نخست سود سهام عدالت از دیروز، چهارشنبه، آغاز شد. حجت‌الله صیدی اعلام کرد: پیرو مصوبه شورای عالی بورس و اوراق بهادار، مرحله نخست سود سهام عدالت از دیروز به حساب بیش از ۴۴ میلیون سهامدار واریز شد.

او با بیان این‌که مبلغ سود پرداختی به سهامداران عدالت به‌دلیل واریز سود سنوات قبل و سود متوفیان به وراث آنها متفاوت خواهد بود، گفت: دارندگان سبد سهام عدالت ۴۵۲ هزار تومانی مبلغ ۵۱۵ هزار تومان، ۵۳۲ هزار تومانی مبلغ ۶۰۷ هزار تومان و سبد سهام یک میلیون تومانی مبلغ یک میلیون و ۱۴۱ هزار تومان سود دریافت خواهند کرد. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با اشاره به این‌که هر دو گروه سهامداران مستقیم و غیرمستقیم سهام عدالت، سود دریافت می‌کنند، گفت: با همکاری شبکه بانکی تا همین هفته کل فرآیند توزیع سود به اتمام خواهد رسید.

مرغ دوباره گران شد

رئیس اتحادیه مرغ گوشتی با اشاره به اصلاح نظام یارانه‌ای و حذف ارز ترجیحی نهاده‌های دامی اعلام کرد: با آزادسازی قیمت نهاده‌ها در سامانه بازارگاه و افزایش حدود چهاربرابری نرخ آنها، قیمت مرغ برای مصرف‌کننده در واحدهای صنفی به ۲۷۸ هزار تومان رسیده است.

حبیب اسدالله‌نژاد با اشاره به تغییر سیاست‌های ارزی و حذف ارز ترجیحی برای واردات نهاده‌های دامی اظهار کرد: در حال حاضر نهاده‌های دامی در بستر سامانه بازارگاه با ارز آزاد و به‌صورت روزانه و توافقی قیمت‌گذاری می‌شوند که این موضوع منجر به افزایش حدود چهاربرابری قیمت نهاده‌ها شده است.

وی افزود: از سوی دیگر مرغ مشمول سیاست قیمت‌گذاری دستوری نیست و قیمت آن براساس عرضه و تقاضا و متناسب با شرایط روز و هزینه مؤلفه‌های تولید تعیین می‌شود.

رئیس اتحادیه مرغ گوشتی در گفت‌وگوی تلویزیونی با استناد به آتالیزهای انجام‌شده تصریح کرد: براساس وزن موجود و محاسبات صورت‌گرفته، قیمت تمام‌شده هر کیلوگرم مرغ زنده در واحدهای مرغداری به حدود ۱۸۷ هزار تومان رسیده و قیمت هر کیلوگرم مرغ برای مصرف‌کننده در واحدهای صنفی نیز در حال حاضر ۲۷۸ هزار تومان است.

اسدالله‌نژاد تأکید کرد: تداوم تولید در صنعت مرغداری مستلزم همخوانی قیمت‌ها با هزینه‌های واقعی تولید و تأمین نقدینگی واحدهای تولیدی است.

انجام ۲۶ پرواز بارورسازی ابرها در سال آبی جاری

رئیس سازمان توسعه و بهره‌برداری فناوری‌های نوین آب‌های جوی تأکید کرد که بارورسازی ابرها به‌طور علمی مورد تأیید بوده و نقش مؤثری در افزایش بهره‌وری منابع آب کشور دارد.

محمدمهدی جوادیان‌زاده با اشاره به اجرای عملیات بارورسازی ابرها در بیش از ۵۰ کشور جهان گفت: براساس تأیید سازمان‌های جهانی، این روش در صورت اجرا با شرایط و روش مناسب می‌تواند به‌طور متوسط بین ۵ تا ۲۰ درصد افزایش بارش ایجاد کند و حتی افزایش ۱۰ درصدی بارش نیز برای کشوری با شرایط اقلیمی ایران بسیار حائز اهمیت و مفید خواهد بود.

جوادیان‌زاده با اشاره به عملکرد سال آبی جاری اظهار کرد: امسال تعداد پروازهای بارورسازی نسبت به سال گذشته افزایش چشمگیری داشته و برای نخستین بار رکورد تعداد پرواز در یک شبانه‌روز شکسته شد به‌طوری‌که پنج پرواز در یک روز انجام شد. براساس آخرین آمار، در سال آبی جاری مجموعاً ۱۲ عملیات بارورسازی با بهیاد ۱۴ عملیات هوایی با هواپیمای ثبت رسیده است.

وی در تشریح یراکندگی عملیات‌ها افزود: از مجموع عملیات‌های پهنپادی، شش مورد در حوضه زاینده‌رود، پنج مورد در خراسان جنوبی و یک مورد در استان‌های فارس و بوشهر انجام شده است. همچنین عملیات‌های هوایی شامل هفت پرواز در شمال غرب، سه پرواز در تهران، سه پرواز در شمال شرق و دو پرواز در جنوب غرب کشور بوده است. همچنین قیمت تمام‌شده عملیات بارورسازی ابرها در ایران در محدوده قیمت‌های متعارف جهانی قرار دارد و از این منظر، اجرای این پروژه توجیه‌پذیر است.